

[RE-208] УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	-
Спеціальність	
Освітня програма	172Б РТС - Радіотехнічні інформаційні технології (ЄДЕБО id: 6842)172Б РОС - Радіозв'язок і оброблення сигналів (ЄДЕБО id: 6364)172Б ІТР - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 49229)172Б ІОЗ - Інформаційно-обчислювальні засоби радіоелектронних систем (ЄДЕБО id: 28677)172Б ІТМР - Інтелектуальні технології мікросистемної радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 5627)172Б ІКР - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id: 49228)172Б РКС - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 49227)172Б ІТРЕТ+ - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 57907)172Б ІКРІ+ - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id: 57910)172Б РТКС+ - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 57920)172Б ТРЕБ - Технології радіоелектронної боротьби (ЄДЕБО id: 63920)G5Б ТРЕБ - Технології радіоелектронної боротьби (ЄДЕБО id: 83615)G5Б ІТРЕТ - Інтелектуальні технології радіоелектронної техніки (ЄДЕБО id: 83616)G5Б ІКРІ - Інформаційна та комунікаційна радіоінженерія (ЄДЕБО id: 83618)G5Б РТКС - Радіотехнічні комп'ютеризовані системи (ЄДЕБО id: 83620)
Статус дисципліни	Нормативна
Форма здобуття вищої освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	2 кред. (Лекц. 18 год, Практ. 18 год, Лаб. год, СРС. 24 год)
Семестровий контроль/контрольні заходи	Залік
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей: - застосовувати знання державної та іноземних мов з метою забезпечення ефективності професійної комунікації підвищувати рівень академічної культури; - використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для ефективного рішення спеціалізованих задач професійної діяльності працювати з фаховими текстами; - критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності; - діяти на основі законодавчої та нормативно-правової бази України та вимог відповідних стандартів, у тому числі міжнародних в галузі інформаційної та /або кібербезпеки; - усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. .

2.2. Основні завдання навчальної дисципліни. Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання: знання : - основних етапів формування, становлення і розвитку української мови; - особливостей жанрів наукового стилю сучасної української літературної мови; - основних норм сучасної української літературної мови; - основних понять та фундаментальних цінностей академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти - джерел наукової інформації та методики інформаційного пошуку; - законів та основних засобів спілкування; - вимог до написання та оформлення академічних текстів; - правил оформлення посилань і цитувань в академічних роботах.

- основних понять та фундаментальних цінностей академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти - джерел наукової інформації та методики інформаційного пошуку; - законів та основних засобів спілкування; - вимог до написання та оформлення академічних текстів; - правил оформлення посилань і цитувань в академічних роботах. уміння: - дотримуватися норм культури усного й писемного мовлення; - коригувати професійні тексти відповідно до норм української мови та норм Нового правопису; - вільно володіти мовними засобами наукового та офіційно-ділового стилів; - працювати з фаховими текстами, використовуючи словники різних типів; - визначати та запобігати різним формам порушень академічної доброчесності; - укладати документи; - використовувати різноманітні вербальні і невербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» разом з дисциплінами «Історія науки і техніки» та «Іноземна мова» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця. Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» ґрунтується на здобутих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови.

3. Зміст навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Формування української національної мови. Законодавчі основи функціонування української мови. Тема 1. Мова як суспільне явище. Державна мова – мова професійного

спілкування Тема 2. Основи культури української мови. Тема 3. Мовні особливості функціональних стилів. Тема 4. Науковий стиль у стильовій системі української мови. Предмет та основні категорії термінознавства.

Розділ 2. Академічна доброчесність та основи академічного письма Тема 1. Академічна культура, академічна доброчесність. Тема 2. Мистецтво написання академічних текстів.

Розділ 3. Універсальні величини усного спілкування. Тема 1. Спілкування як інструмент професійної діяльності Тема 2. Риторика і мистецтво презентації. Тема 3. Культура усного фахового спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова

1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – 696 с. – Режим доступу:
http://futurestudents.at.ua/Dowlands/Shevchuk_S_V_Klimenko_I_V_Ukrayinska_mova_za_p.pdf

Додаткова

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова» [Електронний ресурс]. – Київ : Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу до ресурсу:
<https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view>

2. Рижко Олена Миколаївна. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія / Рижко Олена Миколаївна. - К: Паливода А.В.. - 2017. - 388 с.
http://shron1.chtyvo.org.ua/Ryzhko_Olena/Plahiat_u_sotsialnokomunikatsiinomu_vymiri_pochatku_KhKhI_stolittia_pryroda_iavyscha_ta_istoriia_bor.pdf 3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (Законодавство України)

4. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf> (Український правопис)

5. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> ("Словники України") 6. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)

7. http://tc.terminology.lp.edu.ua/TK_vocab_CD.htm (Електронні версії словників термінографічної серії СловоСвіт)

8. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000989> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)

Література знаходиться у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського/ у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського/ на кафедрі УМЛК/ у системі «Електронний КАМПУС».

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекція 1. Предмет та завдання курсу, його наукові основи. Мова як суспільне явище. Законодавчі основи функціонування української мови. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019 р.). Мовна політика в Україні. Функції мови. СРС 1. Мова і суспільство. 2. Територіальна і статистична характеристика української мови. 3. Історичне походження сучасної української літературної мови. Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта,

2011. – С.11-19, 49-51.Реж.

доступу:http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijnim_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv 2. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25.04.2019. доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

Лекція 2. Комунікативні ознаки культури мовлення. Ознаки культури мови. Типологія мовних норм. Соціолінгвістичний аспект культури мови. Етапи становлення українського правопису. Нова редакція правопису від 22.05.2019 р. СРС 1. Етика професійного спілкування. 2. Мовний етикет в професійному спілкуванні. 3. Суржик. Вплив мовного змішування на культуру мови

Література: 1.Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.11-19, 49-51.Реж. доступу:

http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijni_m_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv 2. Український правопис

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

Лекція 3. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційноділового, наукового та розмовного стилів. Ділові папери, як засіб писемної професійної комунікації. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. СРС 1. Історія становлення функціональних стилів української мови. 2. Сучасна лінгвостилістика: основні поняття та методи дослідження. 3. Епістолярний стиль та ділова комунікація.

Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.106-121.Реж. доступу:

http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijni_m_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv

Лекція 4. Науковий стиль у стильовій системі української мови. Джерела наукової та освітньої інформації й інформаційний пошук. Терміни, професіоналізми та їхні ознаки. Українська лексикографія. СРС 1. Українська наукова мова: історія та сучасні здобутки. 2. Мовленнєвий науковий етикет. 3. Традиції українського термінотворення і наукового словникарства.

Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.106-121.Реж. доступу:

http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesijni_m_spryamuvannjam_-_shevchuk_sv

Лекція 5. Академічна культура, академічна доброчесність. Законодавче поле академічної доброчесності. Кодекс честі університету. Поняття про інтелектуальну власність та авторське право. СРС. 1. Забезпечення академічної доброчесності: європейський досвід. 2.

Співвідношення академічної доброчесності та інтелектуальної власності. 3. Інтернет та авторське право. Література 1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова» [Електронний ресурс]. – Київ : Таксон, 2016. – С. 37-53 – Режим доступу до ресурсу: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view> 2. Рижко Олена Миколаївна. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія / Рижко Олена Миколаївна. - К: Паливода А.В.. - 2017. - С. 38-79

http://shron1.chtyvo.org.ua/Ryzhko_Olena/Plahiat_u_sotsialnokomunikatsiinomu_vymiri_pochatku_KhKhI_stolittia_pryroda_iavyscha_ta_istoria_bor.pdf

Лекція 6. Мистецтво написання академічних текстів. Наукова публікація як засіб фіксації та оприлюднення наукового результату. Підготовка й написання наукового тексту. Структурно-змістові особливості навчально-наукового твору. Міжнародні стилі оформлення списку наукових публікацій. СРС

1. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт. 2.

Оформлювання титульної сторінки наукової роботи. 3. Основи редагування наукових текстів.

Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В.

Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381. Реж. доступу:
http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv

Лекція 7. Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії мовленнєвого спілкування. Вербальні та невербальні компоненти комунікації. СРС 1. Тенденції сучасного спілкування. 2. Невербальні засоби спілкування та їх вплив в інформаційному просторі. 3. Евфемізм і перифраз у професійному спілкуванні. Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С. 265-299; 317-349; 361-381. Реж. доступу:
http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv

Лекція 8. Риторика і мистецтво презентації. Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Прийоми впливу на слухачів. Види публічного мовлення СРС 1. Етапи історії розвитку риторики. 2. Видатні оратори світової та української культури. 3. Статус сучасної риторики. Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.178-196. Реж. доступу:
http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv

Лекція 9. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Структура діалогу. Дискусія. “Мозковий штурм”, “дерево рішень”, дебати, дискусія у стилі телевізійного ток-шоу як інтенсивні форми обговорення та ефективного вирішення професійних проблем. СРС 1. Усний фаховий виступ. 2. Монолог. Діалог. Полілог. 3. Основні норми усного професійного мовлення. Українська орфоепія. Література: 1. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням. / С.В. Шевчук., І.В. Клименко. – К.: Алерта, 2011. – С.72-77; 510-524. Реж. доступу:
http://pidruchniki.ws/1584072040598/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_za_profesiynim_spryamuvanniam_-_shevchuk_sv

6. Самостійна робота студента

...Самостійна робота студента передбачає підготовку здобувача освіти до аудиторних занять та заліку

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять Відвідування лекційних занять є вільним, бали за присутність на лекціях не додаються. Лише за відвідування практичних занять студенти не отримують бали: рейтинг студента формує активна участь на практичних заняттях й підготовленість до них, а також виконання завдань, передбачених СРС. Пропуск практичного заняття не дає можливості отримати студенту бали у семестровий рейтинг, проте кожен студент має право відпрацювати пропущені лише з поважної причини (лікарняний, офіційний дозвіл деканату) заняття за рахунок самостійної роботи під час консультацій, передбачених навчальним навантаженням викладача. Заохочувальні бали студент отримує за участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни) або/та написання тез доповіді або оформлення творчої роботи як наукової роботи для участі у конкурсі студентських наукових робіт. Ваговий бал – 10.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за: – за активну участь на 8 практичних заняттях (9 практичне – підвищення рейтингу); – виконання 3

експрес-контролів (на лекційних заняттях); – виконання МКР Критерії нарахування балів.

2.1. Робота на практичних заняттях. Ваговий бал – 5, максимальна кількість балів на практичних заняттях становить $8 \times 5 = 40$ балів. Критерії оцінювання: «відмінно» – 5 балів – безпомилкове виконання практичного завдання або повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання у відповідності до змісту завдання або питання; «добре» – 4 бали – виконання практичного завдання із незначними помилками (до 3-х) або достатньо повна відповідь на теоретичне питання із незначними похибками; «задовільно» – 3 бали – виконання практичного завдання зі значними помилками або не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання; «незадовільно» – 0-2 балів – відсутність виконаного практичного завдання або його незадовільне виконання; невисвітлене теоретичне питання, незадовільна відповідь зі значними помилками (менше 60% теоретичного матеріалу є правильним чи відповідним) або відсутність відповіді.

2.2. Експрес-контрольна робота. Ваговий бал – 8, максимальна кількість балів за 3 експрес-контрольні становить $3 \times 8 = 24$ бали. Критерії оцінювання: «відмінно» – 7 – 8 балів – безпомилкове виконання практичних завдань та повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання у відповідності до змісту завдання або питання; «добре» – 6 балів – виконання практичних завдань із незначними помилками та достатньо повна відповідь на теоретичне питання із незначними похибками; «задовільно» – 5 балів – виконання практичних завдань із великою кількістю помилок та не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання; «незадовільно» – 0 балів – відсутність виконаного практичних завдань або його незадовільне виконання (більше 60% завдань виконано неправильно); невисвітлене теоретичне питання, незадовільна відповідь зі значними помилками (більше 60% теоретичного матеріалу є неправильним чи невідповідним до змісту питання) або відсутність відповіді.

2.4. Модульна контрольна робота. Ваговий бал – 36 (ваговий бал кожного завдання – 9) Критерії оцінювання кожного питання/завдання: «відмінно» – 8-9 балів – безпомилкова відповідь/ виконання практичного завдання у відповідності до змісту; «добре» – 7 балів – відповідь із зауваженнями/виконання практичного завдання із незначною кількістю помилок або деякими хибками; «задовільно» – 5-6 балів – неповна відповідь/виконання практичного завдання зі значною кількістю помилок або хиб; «незадовільно» – 0 балів – відсутність відповіді/виконаного практичного завдання або його незадовільне виконання (менше 60% правильно виконаних завдань). Критерії оцінювання (загальні): «відмінно» – 32-36 балів – безпомилкове виконання практичного завдання у відповідності до змісту завдання; «добре» – 27-31 балів – виконання практичного завдання із незначною кількістю помилок або деякими хибками; «задовільно» – 21-26 балів – виконання практичного завдання зі значною кількістю помилок або хиб; «незадовільно» – 0 балів – відсутність виконаного практичного завдання або його незадовільне виконання (менше 60% правильно виконаних завдань).

Для отримання заліку «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менш 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу. Ця рейтингова оцінка є остаточною. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману «автоматом», попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO). Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів максимум. Залікова контрольна робота складається з двох питань теоретичного характеру з різних розділів робочої програми та одного практичного завдання. Кожне теоретичне питання оцінюється в 35 балів відповідно до системи оцінювання: «відмінно» – 31-35 балів - повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації); «добре» – 25-30 балів - достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності); «задовільно» – 20-24 балів - неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки); «незадовільно» – 0 балів - незадовільна відповідь. Практичне завдання оцінюється з 30 балів відповідно до системи оцінювання: «відмінно» – 25-30 балів - повне безпомилкове розв'язування завдання; «добре» – 20-24 балів - повне розв'язування завдання з несуттєвими неточностями; «задовільно» – 15-19 балів - завдання виконане з певними недоліками; «незадовільно» – 0 балів - завдання виконано з багатьма недоліками або не виконано.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

.Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль, розміщено в додатку 1. Зміст, вимоги та зразок МКР розміщені в додатку 2

Додаток 1.

Перелік питань для семестрового контролю (залік) 1. Схарактеризуйте роль мови в житті суспільства та вкажіть на її основні функції. 2. Проаналізуйте мовне законодавство та мовну політику в Україні. 3. Схарактеризуйте державну мову як мову професійного спілкування. 4. Вкажіть на комунікативні ознаки культури мовлення. 5. Визначте типологію мовних норм. 6. Схарактеризуйте лексикографічні джерела професійної мови та вкажіть на основні типи словників. 7. Проаналізуйте мовні особливості функціональних стилів. 8. Схарактеризуйте науковий стиль та його підстилі, вкажіть на мовні ознаки. 9. Порівняйте мовні ознаки наукового та ділового стилів.

Додаток 2.

Модульна контрольна робота Модульна контрольна робота складається з двох частин: 1 частина – відповіді на теоретичні питання за всіма розділами програми, 2 частина – виконання практичних завдань за тематикою практичних занять. Перша частина МКР має на меті перевірити знання студентів щодо основних етапів формування, становлення і розвитку української мови, основних норм сучасної української літературної мови, основних понять та фундаментальних цінностей академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти та законів та основних засобів спілкування у професійній сфері. Друга частина МКР має на меті виявити вміння студентів у застосуванні норм сучасної української мови у професійному дискурсі, створенні академічних текстів в жанрах, які відповідають професійній підготовці, коректному оформленні результатів освітньої та дослідницької діяльності, Кожен варіант МКР містить завдання однакового рівня складності. Зразок модульної контрольної роботи МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА Варіант 1 1. Назвати та схарактеризувати функції спілкування у професійному мовленні. 2. Скласти характеристику наукового стилю, вказавши на сферу використання, функції, жанри та мовні особливості. 3. Утворити словосполучення з паронімами: ароматичний /ароматний (есенція, чай, банан, рідина, свічки); аналогічний/аналогійний (дослідження метод, факти, висновки, випадок); акціонерний/акціонерський (банк, компанія внески, товариство, власність), питання/запитання (мовне, порядку денного, поставити, з'ясувати, економічне); класичний/класний/класовий (твір, журнал, розшарування, війна, музика); болісний/болючий (рана, спогади, удар, синець, втрата), активація-активізація (вугілля, молекул процесу світла життя). 4. виправити, де потрібно, помилки відповідно до норм сучасної української літературної мови.

Опис матеріально-технічного та інформаційного забезпечення дисципліни

*

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено [Сидоренко Л. М.](#);

Ухвалено кафедрою УМЛК (протокол № від)

Погоджено методичною комісією факультету/ІНІ (протокол № _____ від _____)